

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสหสัมพันธ์ (Correlational Research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และความสามารถในการพยากรณ์ของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อทักษะชีวิตของผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาแบบบังคับบำบัด ในศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษาแบบบังคับบำบัดในศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด เชียงใหม่ ในช่วงเดือนมีนาคม – กรกฎาคม 2550 จำนวนทั้งสิ้น 804 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ป่วยยาเสพติดชาย - หญิงที่เข้ารับการบำบัดรักษาแบบบังคับบำบัดในศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด เชียงใหม่ จำนวนประมาณ 270 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบอนุภาค

คำนวณโดยใช้สูตร Taro Yamane
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = กลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล การใช้สารเสพติด

2. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู โดยเนื้อหาของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูจะถามถึงสภาพของการอบรมเลี้ยงดู และแยกการอบรมเลี้ยงดูเป็น 2 แบบ คือแบบรักสนับสนุนและแบบใช้เหตุผล มีข้อคำถาม 30 ข้อ ของดวงเดือน พันธุมนาวินและคนอื่นๆ (2548) แบ่งเป็นแบบวัด ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ข้อ 1 – 15 จำนวน 15 ข้อ มีความเที่ยงของแบบสอบถาม = .91 ประกอบด้วย

ข้อคำถาม ความหมายทางบวก 1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 15

ข้อคำถาม ความหมายทางลบ 2, 4, 7, 11, 12

เกณฑ์การให้คะแนน

กลุ่มคะแนน	ช่วงคะแนน	มาตรการ
น้อย	15 – 70	ช่วยเหลือ แก้ไข
ปานกลาง	71 – 80	เสริมสร้าง ป้องกัน
มาก	81 - 90	ส่งเสริมให้ยั่งยืน ยกย่องครอบครัวเป็นแบบอย่างในสังคม

แบบวัดตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ข้อ 16 – 30 จำนวน 15 ข้อ มีความเที่ยงของแบบสอบถาม = .87 ประกอบด้วย

ข้อคำถาม ความหมายทางบวก 16, 19, 20, 21, 24, 27, 28, 29

ข้อคำถาม ความหมายทางลบ 17, 18, 22, 23, 25, 26, 30

เกณฑ์การให้คะแนน

กลุ่มคะแนน	ช่วงคะแนน	มาตรการ
น้อย	15 – 62	ช่วยเหลือ แก้ไข
ปานกลาง	63 – 74	เสริมสร้าง ป้องกัน
มาก	75 - 90	ส่งเสริมให้ยั่งยืน ยกย่องครอบครัวเป็นแบบอย่างในสังคม

3. แบบวัดทักษะชีวิต เป็นคำถามที่แสดงถึงลักษณะต่างๆ ตามองค์ประกอบทั้ง 11 ด้านของทักษะชีวิต ลักษณะของแบบวัดทักษะชีวิตจะเป็นแบบให้เลือกตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” โดยคำถามจะแบ่งออกเป็นเชิงบวกและลบ จำนวน 66 ข้อ ของศิริโรจน์ คุณละม่อมและคนอื่นๆ (2544) มีความเที่ยงของแบบสอบถาม = .9167 ลักษณะเป็นข้อคำถามด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 3, 13, 49 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 42, 60, 66

2. ความคิดสร้างสรรค์

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 8, 35, 38 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 14, 43, 57

3. ความตระหนักรู้ในตน

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 10, 17, 53 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 6, 54, 55

4. ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 11, 24, 50 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 19, 33, 63

5. การเห็นคุณค่าในตนเอง

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 9, 16, 31 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 25, 40, 65

6. ความรับผิดชอบต่อสังคม

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 22, 48, 58 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 12, 23, 37

7. การสร้างสัมพันธภาพ,

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 26, 30, 47 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 27, 36, 52

8. การสื่อสาร

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 15, 39, 62 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 7, 41, 59

9. การตัดสินใจ

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 4, 56, 64 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 1, 2, 20

10. การแก้ปัญหา

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 28, 32, 51 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 18, 21, 29

11. การจัดการเกี่ยวกับอารมณ์และความเครียด

คำถามด้านบวก ได้แก่ข้อ 5, 44, 46 คำถามด้านลบ ได้แก่ข้อ 34, 45, 61

การคิดคะแนน

คำตอบเชิงบวก	ตอบ “ใช่”	ให้	1	คะแนน
	ตอบ “ไม่ใช่”	ให้	0	คะแนน
คำตอบเชิงลบ	ตอบ “ไม่ใช่”	ให้	1	คะแนน
	ตอบ “ใช่”	ให้	0	คะแนน

การแปลผลคะแนนทักษะชีวิต สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. คะแนนทักษะชีวิต 11 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความตระหนักรู้ในตน ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการสร้างสัมพันธภาพ ด้านการสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ ด้านการ

แก้ปัญหา และด้านการจัดการเกี่ยวกับอารมณ์และความเครียด จะมีข้อคำถามแต่ละด้าน ด้านละ 6 ข้อ เป็นคำถามด้านบวกและด้านลบ อย่างละ 3 ข้อ การแปลความหมาย ดังนี้

คะแนน 1 – 2	หมายถึง	ทักษะชีวิตต่ำ
คะแนน 3 – 4	หมายถึง	ทักษะชีวิตปานกลาง
คะแนน 5 – 6	หมายถึง	ทักษะชีวิตสูง

คะแนนทักษะชีวิตโดยรวมจะแบ่งเป็นคำถามด้านบวกและด้านลบอย่างละ 33 ข้อ การแปลความหมายดังนี้

คะแนน 1 – 22	หมายถึง	ทักษะชีวิตต่ำ
คะแนน 23 – 44	หมายถึง	ทักษะชีวิตปานกลาง
คะแนน 45 – 66	หมายถึง	ทักษะชีวิตสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปติดต่อผู้อำนวยการศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการติดต่อไปยังหัวหน้าตึกผู้ป่วยที่ดูแลผู้ป่วยในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และนำแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และแบบวัดทักษะชีวิต ให้กลุ่มตัวอย่างตอบ จำนวน 270 ชุด
3. ตรวจสอบความครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง
4. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยสถิติแบบบรรยาย คือการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. หาค่าความสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1
3. หาอำนาจการพยากรณ์ โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2